

Notulen van de vergadering,
gehouden op Dinsdag 27 Maart 1951, des morgens te 10 uur en
des middags voortgezet,
Plein 2 b.

A a n w e z i g: De Minister-President, Drees, en de
Ministers Albregts, Van den Brink, Joeke, Lief-
tinck, Mansholt, Mulderije, Rutten,
Staf, Stikker, Teulings, In 't Veld en
Wemmers. (Afwezig is Minister Van Maarseveen)

Tevens zijn aanwezig: Staatssecretaris
Götzen (van punt 2 d af) en de heer Gorsira
(bij punt 9).

Secretaris: Drs. J. Middelburg.

1. Notulen van de vergadering van 15 Maart 1951.

Op blz. 3 wordt op de zesde regel de volgende zin
tussengevoegd: "Het is te betreuren, dat zodanig overleg
heeft ontbroken."

Vervolgens worden de notulen goedgekeurd.

2. Ingekomen stukken en mededelingen.

a. Vervanging van Ministers.

De Minister-President deelt mede, dat sedert enige
tijd de vervanging van Ministers meer blijvend is geregeld.
Met het optreden van het nieuwe Kabinet is het wenselijk,
dat de Ministers nagaan op welke punten de vervangings-
regeling van het vorige Kabinet zal worden gewijzigd. Spreker
zal hierover gaarne nadere mededelingen ontvangen.

2 b. Instelling van een bijzondere voorlichtingscommissie.

De Minister-President stelt voor een kleine
commissie in te stellen, die een bijzondere voorlichtingstaak
zal krijgen in de tegenwoordige omstandigheden. In deze com-
missie zullen kunnen worden benoemd de perschef van de
Minister-President (voorzitter), de chef van de Directie
Voorlichting Buitenland van Buitenlandse Zaken, de hoofden
van de Legervoortlichtingsdienst en van de voorlichtings-
diensten van Economische Zaken, Landbouw en Sociale Zaken.
Minister Van den Brink acht de coördinatie in een dergelijke
commissie belangrijk; zodra op enig punt geen overeenstemming
wordt bereikt, zal men zich tot de betrokken Ministers kunnen
wenden.

Minister Staf stelt voor, dat in de commissie één
vertegenwoordiger zal worden opgenomen van de gezamenlijke
voorlichtingsdiensten van Oorlog en Marine.

De Raad verklaart zich hiermede accoord en aan-
vaardt overigens het voorstel van de Minister-President.

2 c. Bouw van een nieuwe zender van de Wereldomroep.

Minister Lief-
tinck zou in het licht van de beper-
king der investeringen gaarne opnieuw de vraag van de bouw
van een nieuwe zender van de Wereldomroep onder ogen willen

3. Uniezakena. Familieleden van Ambonese militairen.

Staatssecretaris Götzen deelt mede, dat is voorgesteld goed te vinden, dat ongeveer 1000 personen afhankelijk van Ambonese militairen, maar niet behorend tot de vrouwen en kinderen, naar Nederland komen. De Minister-President stelt voor het vroegere besluit van de Raad om niet verder te gaan dan het laten meekomen van vrouwen en kinderen te handhaven. Indien Ambonese militairen menen nog anderen niet te kunnen achterlaten, zullen zij in Indonesië moeten blijven; uit het demobiliseren van Ambonese militairen op eilanden van de Zuid-Molukken blijkt, dat zij daar niet in gevaar komen. Minister In 'tVeld wijst er op, dat het onmogelijk is nog meer mensen onder te brengen. Minister Staf merkt op, dat Kolonel Van Santen weinig machtsmiddelen meer heeft om een scheiding tot stand te brengen. De Minister-President herinnert er aan, dat reeds geruime tijd geleden besloten is, dat alleen vrouwen en kinderen zouden kunnen meereizen; anderen zal men op de schepen niet moeten toelaten. Spreker stelt voor aan de Hoge Commissaris te verzoeken hierop scherp te laten toezien. De Raad verklaart zich hiermede accoord.

Staatssecretaris Götzen vestigt er de aandacht op, dat aan Scheepvaart is gevraagd een extra-schip te charteren voor 1000 personen. Minister Wemmers zegt toe hieraan aandacht te zullen geven.

4. Buitenlands beleida. De behandeling van het Duitse vraagstuk in de OEEC.

Minister Stikker deelt mede, dat op 6 April het probleem van de Duitse betalingsmoeilijkheden in Parijs zal worden besproken. Spreker stelt voor, dat Minister Van den Brink hem naar Parijs zal vergezellen om het Nederlandse standpunt te verdedigen, aangezien hijzelf voorzitter zal zijn. Minister Lieftinck acht het wenselijk voor het geval het vraagstuk van de EPU in zijn geheel aan de orde zou komen, dat hij eveneens naar Parijs zal gaan. Minister Stikker acht het niet waarschijnlijk, dat dit gehele vraagstuk aan de orde zal komen. Besloten wordt, dat Minister Van den Brink Minister Stikker zal vergezellen.

4 b. Het voorzitterschap van de OEEC (zie notulen Ministerraad dd. 12 Maart 1951, punt 4 e).

Minister Stikker deelt mede, dat niet een vertegenwoordiger der Beneluxlanden, doch Italië in de central group voor het grondstoffenvraagstuk is benoemd. Italië poogt ook in Parijs een grotere rol te gaan spelen. Gezien ook de aspiraties van andere landen zou Nederland het voorzitterschap van de OEEC kwijt raken, indien terzake geen actie wordt ondernomen. Voor de Minister-President hangt bij de beoordeling van deze kwestie veel af van de mogelijkheid een afzonderlijke Nederlandse vertegenwoordiger de specifieke belangen van Nederland te laten verdedigen. Minister Van den Brink wijst er op, dat voor een andere Minister als vertegenwoordiger de moeilijkheid bestaat, dat deze de vertegenwoordigers der andere landen niet kent. Voor spreker is het belangrijk wie in de plaats van Nederland zou komen als geen Nederlandse voorzitter zou worden gekozen.

Bovendien zal men er oog voor moeten hebben, dat als Nederland het voorzitterschap zelf prijs gaf dit een terugslag bij de bevolking zou hebben. Minister Lieftinck noemt enkele cijfers, waaruit blijkt, dat het tekort op de betalingsbalans in de laatste weken zeer sterk is opgelopen. De Nederlandse export in de agrarische sector zou veel groter kunnen zijn, doch deze is niet geliberaliseerd. Aangezien het voor spreker vaststaat, dat deze zaak vastloopt, zal Nederland zich op ontsnappingsclausules moeten beroepen; zelfs kan het noodzakelijk worden uit de EPU te treden, hetgeen spreker niet hoopt. Het zal voor een Nederlandse voorzitter van de OEEC moeilijk zijn dit mede te delen. Spreker concludeert daarom, dat Nederland terzake zijn vrijheid van beweging moet terugkrijgen.

Minister Stikker merkt op, dat de betekenis van het voorzitterschap vooral is gelegen in de deelneming aan de werkzaamheden van de kleine groep, die in feite de dienst uitmaakt (op het ogenblik Amerika, Engeland en Nederland). Oorspronkelijk bestond de afspraak, dat de zetel van de OEEC in Parijs zou zijn, Engeland in het executieve orgaan de leiding zou hebben en Benelux het voorzitterschap van de Council zou bekleden. Italië kwam toen niet in aanmerking. Minister Van Zeeland wenst men niet als voorzitter, zodat Benelux wordt uitgeschakeld als Nederland van het voorzitterschap zou afzien. Italië zal waarschijnlijk het voorzitterschap van Engeland steunen. Als Nederland afstand doet van het voorzitterschap is ons land in sterke mate van invloed uitgesloten, aangezien België thans niet zijn plaats in de executieve voor Nederland zal willen inruimen.

Minister Mansholt informeert of Nederland in de Council van de OEEC steeds het Nederlandse standpunt door een afzonderlijke Minister zal kunnen laten vertegenwoordigen. Minister Stikker antwoordt, dat de vroegere voorzitters Spaak en Van Zeeland dit bij bijzondere gelegenheden ook hebben laten doen; men zal dit niet steeds moeten doen.

Minister Staf acht de belangrijkste vraag of men nog iets in de OEEC ziet. Als dit wel het geval is, is het van veel betekenis, dat men in de kleine kring is opgenomen. Spreker voelt de bezwaren van Minister Lieftinck wel, vooral als Nederland uit de EPU zou moeten treden, doch indien dit niet het geval is, heeft de Voorzitter veel in de hand. De gewone leden kunnen iets tegenhouden door in de vergadering een veto uit te spreken, doch als men iets bereiken wil, kan dit alleen als men buiten de vergadering voldoende medestanders heeft gevonden. Minister Stikker merkt op, dat de betekenis van de OEEC teruggedrongen zou kunnen worden, doordat meer zaken naar de NATO, Straatsburg enz. zouden overgaan. Dit is het streven van Engeland, zodat een Engelse voorzitter in dit opzicht een duidelijke invloed zal hebben.

De Minister-President concludeert uit de besprekingen, dat de Raad in het algemeen van gevoelen is, dat moet worden getracht het voorzitterschap van de OEEC voor Nederland te behouden. De Raad sluit zich bij deze conclusie aan.

4 c. Het voorzitterschap van de Verenigde Naties.

Minister Stikker deelt mede, dat hij is gevraagd als voorzitter van de Verenigde Naties. Spreker stelt voor,